

Katsaus työmarkkinatilanteeseen

Taloustorstai 16.1.2020

KT *Kuntatyönantajat*

Lähtökohtia ja toimintaympäristöä

- Käynnissä oleva sopimuskierros käydään liitto- ja toimialakohtaisten neuvottelujen pohjalta
- Kansantalouden kasvulukuja on alennettu
- Kuntatalouden tilanne on heikentynyt, mistä kertovat mm. laajat yt-neuvottelut
- Kuntatyönantajan eläkevakuutusmaksu on Kevan päätöksellä 4 %-yksikköä korkeampi kuin yksityisillä työnantajilla (737 000 000)

Kunta-alan neuvotteluasetelmista

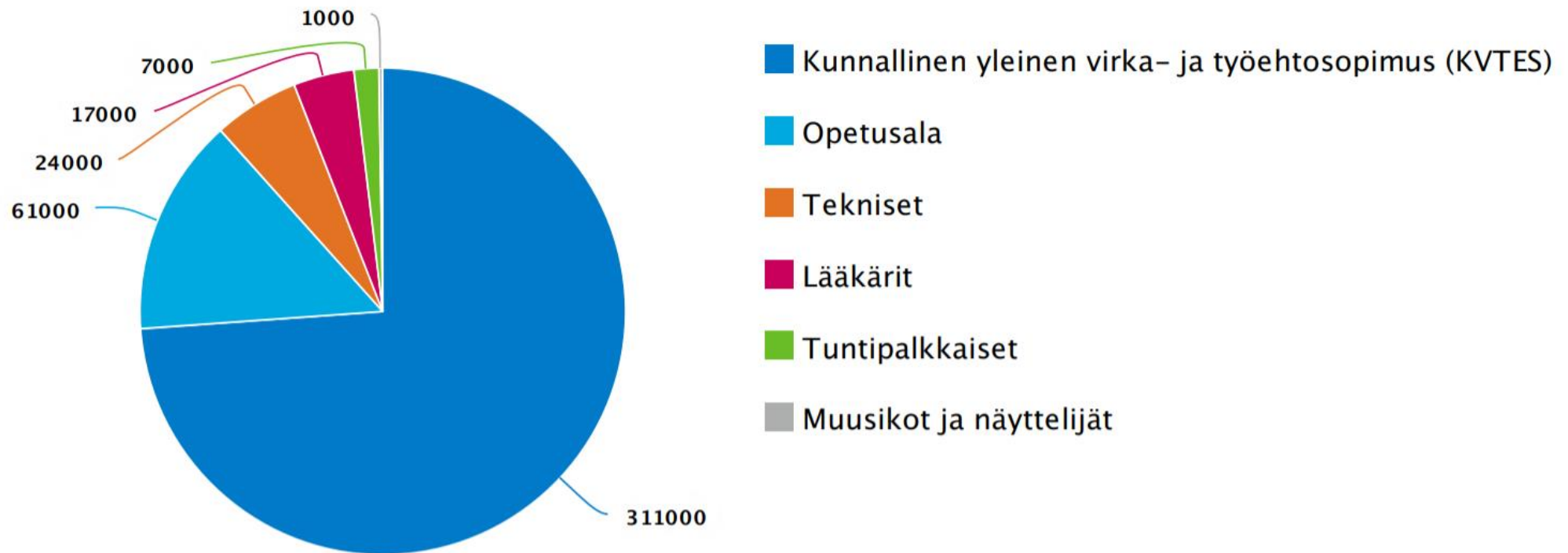
- Kaikki kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 31.3.2020 saakka
- Määräaikainen työ- ja virkaehtosopimus lomarahaleikkauksista päättyi 30.9.2019
- Kikyn vuosittaisen työajan pidennyksistä on sovittu kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksissa
- Seuraava neuvottelukierros käydään nykyisen kunta-alan sopimusjärjestelmän pohjalta
- Useat jatkuvan neuvottelun periaatteella toimivat työryhmät ja työnantajaverkostot valmistelevat esityksiä
- Päänavaussopimus syntynyt teknologiateollisuuteen. Sopimuskausi 25 kk. Palkankorotukset yhteensä 3,3 %, vastaava kustannus laskennallisesti kunta-alalle 700 miljoonaa euroa. Työaika lyheni kikyä edeltävään tasoon.
- Päänavausta ei voi suoraan rinnastaa kunta-alalle

Kunta-alan neuvotteluosapuolet

Henkilöstö (421 000) pääsopijajärjestöittäin:
JUKO 30 %, Julkisen alan unioni 27 %, KoHo 31 %, ja järjestäytymättömät 12 %.
Työvoimakustannukset ovat 22 miljardia euroa vuodessa

Henkilöstö sopimusaloin 2018

Kunta-alan sopijapuolten neuvotteluryhmät

14.1.2020

Kunta-alan pääneuvotteluryhmä

**KVTES
-ryhmä**

KVTES -
TEHO

KVTES -
VAKA

KVTES – palkkaus-
järjestelmää
arvioiva ryhmä

KVTES
Sairausloma

KVTES
Perhepäivähoitajien
liite

KVTES
Maatalouslomittajien
liite

KVTES
Työssä oppiminen
ja ohjaus

KVTES
Etätyötä
käsittely ryhmä

KVTES
YTA / TAL

KVTES
Liite 4

LS Yleinen
neuvotteluryhmä

LS
Työaikaryhmä

LS
Eläinlääkärit

TuntiTES-
neuvotteluryhmä

TS-neuvottelu-
ryhmä

TS- Palo- ja pelastus-
toimen työaika-
järjestelytyöryhmä

Työelämän
kehittämisryhmä
(Tekry)

KUNTEKO2020
ohjelma- ja
valmisteluryhmät

Työsuojelun yhteistoiminta-
sopimuksen tulkintakysymyksiä
käsittely tr. (TYRY)

Koulutus-
työryhmä
(ay-koulutuspäivät)

Tilastoryhmä

Työn murros-
työryhmä

Ryhmähenki-
vakuutus-
työryhmä

OVTES
-neuvotteluryhmä

Muusikkosopimusten
neuvotteluryhmä

Näyttelijä-TES
-neuvotteluryhmä

Keskeisimmät neuvottelujen kohteet

- Työmarkkinaratkaisun kustannusvaikutus ja sopimuskauden pituus
- Palkankorotusten muoto ja paikalliset järjestelyerät
- Kilpailukyky sopimuksessa sovitun työajan pidennyksen jatkaminen
- Pääsopimuksen irtisanominen ja sopimusjärjestelmiä ja –oikeuksia koskevat vaatimukset: Tehy ja Super vaativat sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle omaa sopimusta ja OAJ lastentarhanopettajien siirtämistä opetusalan sopimukseen
- Kunta-alan sopimusala kohtaiset neuvottelut ja ns. tekstikysymykset (palkkausjärjestelmät, työajat jne.)
- Kuntatyönantajien on varauduttava myös neuvottelujen kriisiytymiseen

Varautuminen työtaisteluihin

- Ottaen huomion kunta-alan ammattijärjestöjen sopimustavoitteet, kuntatyönantajien on varauduttava työtaistelu-uhkiin ja työtaisteluihin (Ohjeita työtaistelun varalta, KT:n opas kuntatyönantajille).
- Työtaistelu-uhkat kohdistuvat todennäköisesti suurimpiin kuntatyönantajiin.
- Työtaistelukeinot kovenevat ja laajenevat asteittain riippuen neuvottelujen etenemisestä.
- Työtaisteluiden ilmoittamisajat ja lakkorajat määräytyvät työriitalain mukaisesti (poikkeuksena joukkoirtisanoutuminen).
- Tarvitaan työnantajakohtainen suunnitelma, miten varaudutaan työrauhahäiriöihin ja miten toimitaan työtaisteluiden aikana.

Marinin hallituksen kolmikantavalmistelu

KT toimii tällä hetkellä työmarkkinakeskusjärjestönä yli 100:ssa kaksi tai kolmikantaisessa työryhmässä tai organisaatiossa kuntatyönantajien edunvalvojana.

- Työllisyysasteen nostaminen 75%:iin:
 1. Työvoimapolitiikan palvelurakenne
 2. Palkkatuki ja etuudet
 3. Työkyvyn edistäminen ja osatyökykyisten työllistäminen
 4. Osaaminen ja työmarkkinoiden kohtaanto
 5. Työperäinen maahanmuutto ja kotouttaminen
 6. Työlainsäädäntö ja sen sääntelytyöryhmä
 7. Paikallinen sopiminen

Marinin hallituksen kolmikantavalmistelu

- Työelämlainsäädäntö: perhevapaauudistus, vuosilomalaki, opintovapaa, samapalkkaohjelma, palkka-avoimuus, yt-lain uudistaminen, nollatuntisopimukset, syrjinnän ehkäisy, työn ja työhyvinvoinnin kehittämisohjelma, osaamisen kehittäminen työelämässä ja oppisopimus jne.
- Itsehallintoalueiden muodostamiseen liittyvä henkilöstöä koskeva lainsäädäntö
- Hoiva- ja muuta henkilöstöä koskevat mitoitus ja hoitotakuu
- Yksityisen ja kunta-alan eläkejärjestelmien yhdistäminen.
- Työnantaja- ja palkansaajaedustus Kevan hallintoon.

Eläkejärjestelmien yhdistäminen

- Työryhmän tausta
 - Selvitysmies Jukka Ahtelan selvitys kuntaeläkkeiden rahoituksesta (2014)
 - Työmarkkinajärjestöjen sopimuksessa vuoden 2017 eläkeuudistuksesta (2014) sovittiin toteutettavaksi kuntaeläkkeiden rahoitus selvityksen mukaiset toimet
 - Antti Rinteen hallituksen ohjelman mukaan valmistellaan kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien yhdistäminen Eläkejärjestelmien erillisyyss -työryhmän ehdotusten pohjalta
 - Hallitus on sitoutunut vuoden 2017 eläkeuudistuksen toimeenpanon jatkamiseen yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa
- KT:n tavoitteita uudistukselle
 - Kuntaeläkkeiden rahoituksen turvaaminen muuttuvassa tilanteessa
 - Kuntatyönantajan eläkevakuutusmaksun kilpailukykyisyys suhteessa yksityissektoriin
 - Kuntatyönantajien eläkevakuutusmaksun tason alentaminen

Eläkejärjestelmien yhdistäminen

- Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö ovat 14.8.2019 asettaneet työryhmän valmistelemaan kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien yhdistämistä
 - Työryhmän toimikausi 19.8.2019-31.12.2021
- Työryhmän varsinaiset jäsenet KT, EK, SAK, STTK ja Akava sekä STM ja VM
 - asiantuntijoina mm. ETK, Tela, Keva, Kuntaliitto
- Eläkejärjestelmien yhdistymisen ajankohdasta alkaen kunta-alan työntekijät vakuutettaisiin työntekijän eläkelain (TyEL) mukaisesti
 - Kuntatyöntekijöiden TyEL:ia vastaava osa eläkkeistä siirrettäisiin TyEL-järjestelmään ja tätä osaa toimeenpanemaan perustettaisiin uusi TyEL-laitos (ns. TyEL-Keva)
- Kevasta siirrettäisiin TyEL-tasoa vastaava vastuuelka ja sen kattamiseen tarvittavat varat sekä tarvittavaa vakavaraisuuspääomaa vastaava määrä varoja uuteen perustettavaan TyEL-Kevaan
 - Jäljellejäävät paremmat eläkeoikeudet jäisivät julkisoikeudellisena toimijana toimivaan ns. Julkis-Kevaan
 - Tämä osan rahoituksesta vastaisivat kunnat (ja maakunnat)